

SAN'ATGA BAG'ISHLANGAN.

Tojiboyeva Sitorabonu

San'at va sport fakulteti "Xalq ijodiyoti" kafedrası
birinchi kurs magistranti:

Annotatsiya

Ushbu maqolada Qo'qon davlat Unversiteti dotsenti "O'zbekiston Bastakorlar uyushmasi a'zosi Rafiqjon Ahmedovning hayot yo'li va ilmiy faoliyati haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar musiqqa, kuy, qo'shiq, g'ijjak, dutor, kuy

Tarixdan ma'lumki, o'zbek xalqining qadimiy va boy musiqqa madaniyati asrlar davomida ma'naviyatning qudratli manbai bo'lib kelgan. Natijada, milliy qadriyatlarni buyuk an'analar bilan o'zida mujassam etgan an'anaviy musiqamiz xazinasi hali ham o'zining badiiy va estetik qiymatini saqlab kelmoqda. Ma'lumki, Markaziy Osiyo azaldan madaniyat va ilm-fan markazi sifatida tanilgan va ilm-fan gullab-yashnagan diyor sifatida mashhur bo'lgan. Bu yerda yetishib chiqqan buyuk olimlar ham jahon ilm-fani, me'morchiligi, adabiyoti va san'ati rivojiga hissa qo'shgan. Darhaqiqat, ajdodlarimiz tomonidan turli janr va shakllarda yaratilgan an'anaviy musiqqa namunalari badiiy va ma'naviy merosimizning ajralmas qismiga aylangan.

Milliy qadriyatlarning bugungi kunda tiklanish jarayoni madaniy merosimizni, jumladan, milliy ko'p asrlik badiiy an'analarni har tomonlama o'rganishni talab qiladi. Shu nuqtai nazardan, xalqimizning bebaho ma'naviy mulki bo'lgan milliy maqom ijrochiligi san'ati eng muhim va qimmatli manbalardan biri bo'lib, ularni keng joriy etish masalasi bugungi kunda alohida ahamiyatga ega.

Rafiqjon Ahmedov Maqsudovich 1953-yilda Qo'qon shahrida ishchi oilasida tug'ilgan. Uning marhum otasi Ahmedov Maqsudjon radiotexnika bo'yicha mutaxassis edi. U Qo'qon radioeshittirishlariga katta hissa qo'shgan. Ular san'at sohasidagi buyuk insonlar edilar. Va u san'atga oshiq edi. Otasi musiqachilar va san'atkorlarning qo'shiqlari va kuylarini plastinkaga yozib olgan va ularni mingdan ortiq magnet lentalariga yozib olgan.

U nafaqat Qo'qonda, balki butun mamlakat bo'ylab taniqli kollektor. Rafiqjon Ahmedovning birinchi ustozisi otasi edi. Rafiqjon Ahmedov 7 yoshida otasi unga an'anaviy dutor sovg'a qilgan. Lekin u dutor chalishni bilmas edi. Bir kuni otasining do'sti Andijonlik Qori Nishonboy Karimov kirib keldi. Keyin u dutorni ko'rib, uni qo'lga olib chala boshladi va Rafiqjon Ahmedovni sehladi. Keyin u Rafiqjon Ahmedovga ustozlik qila boshladi. Ammo afsuski, ko'p o'tmay ustozisi vafot etdi. Sevimli ustozisi tufayli tushkunlikka tushib, u san'atga qiziqishni yo'qotdi. Ko'p o'tmay, Rafiqjon Ahmedovning otasi uni san'at sohasidagi ikkinchi o'qituvchi Xudoyberdi Nosirovga topshirdi. Keyinchalik u Gagarin nomidagi tibbiyot maktabining "Tabassum" qo'shiq va raqs ansamblida ishladi. 1970-yilda Muxtorjon Murtazoev nomli 70 kishilik maqomchilar ansambli tashkil etildi va Rafiqjon Ahmedov ushbu ansamblga taklif qilindi. Keyinchalik u "Yoshlik" (Yoshlik) ansamblini tashkil etdi. Shuningdek, u Askiya ijrochilari ansamblini tuzdi. Keyin Xalq teatri ochildi. Keyinchalik uning sa'y-harakatlari bilan "Sarvigul" ansambli tashkil etildi. 1980-yildan 2002-yilgacha u ushbu ansamblga rahbarlik qildi. Ansambl hali ham mavjud va uni Omonjon Bo'riboev boshqaradi. 2002-yilda u Qo'qondagi Tasviriy va amaliy san'at kollejiga professional va amaliy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari lavozimiga taklif qilindi. U bu yerda 2002-yildan 2013-yilgacha 12 yil ishladi. Teatrda faoliyati davomida u ko'plab shogirdlar yetishtirdi. 2017-yilda Prezident Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning 32/18-sonli qarori bilan Qo'qonda O'zbekiston Davlat san'at va madaniyat institutining Farg'ona mintaqaviy filiali tashkil etildi. 2018-yilda o'qituvchi Rafiqjon Ahmedov ham institutga ishga taklif qilindi. Bu yerda u talabalarga ansambl ijrosi va yakkaxon ijrochilik fanidan dars beradi. Rafiqjon Ahmedovning mehnati hukumat tomonidan e'tirof etildi va u Prezident Islom Karimov tomonidan "Shon-sharaf" medali bilan taqdirlandi. 2007-yilda Rafiqjon Ahmedov yana bir bor

Islom Abdug'aniyevichning farmonlari bilan Fidoyilik ordeni bilan taqdirlandi. 2007-yil oktyabr oyiga kelib, Rafiqjon Ahmedov allaqachon 60 dan ortiq kuy va qo'shiqlar yaratgan edi. Ushbu mehnati uchun u 2020-yilda Madaniyat vaziri Ozodbek Nazarbekov tomonidan "Madaniyat va san'at fidoyiligi" ko'krak nishoni bilan taqdirlandi.

Rafiqjon Ahmedov 2017-yilda O'zbekiston Bastakorlar Uyushmasi a'zosi bo'ldi. Bastakor sifatida u ko'plab kuy va qo'shiqlar ustida ishlamoqda. Anorxon Shomirzayeva va Shahodatxon Islomovanning Rafiqjon Ahmedov haqidagi "G'ijjak nolasi" kitobi nashr etildi.

СОҒИНЧ

Рафик Ахмедов мусикаси

$\text{♩} = 110$

7

13

19

26

34

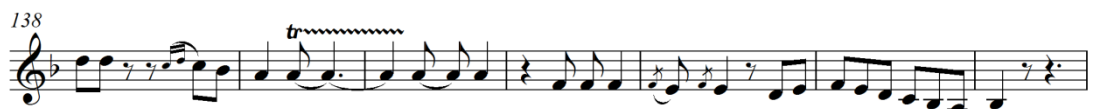
41

47

53

60

2

Навбаҳор бу гулшанимга

Анвар Юнус шеъри
Рафик Ахмедов мусикаси

$\text{♩} = 100$

9

17

25

33

Нав-ба хор бу гул-ша-ним - га бир ки-ё бок - ди ке-ча,

41

Оқ бу-лут-лар ўл-ка си - га Ой ша-мин ёқ - ди ке-ча.

49

Оқ бу-лут-лар ўл-ка си - га Ой ша-мин ёқ -

56

ди ке-ча. Лаб-ла-ри - дан дур тў - кил-ди, кир-да кул-ди

64

ло-ла-гул, Лаб-ла ри - дан дур тў-кил-ди, кир-да кул-ди

2

72

ло - ла-гул, Гул ю-зи - га, гул бў-йи - га

79

сук-ла-рим ок - ди ке-ча. Гул ю-зи - га, гул бў йи - га

85

сук-ла-рим ок - ди ке-ча.

93

100

108

116

O...

125

O... Чай-ка-лур гул ко - са-лар,

134

нак ўй-на-ган рак-ко - са-лар, Боғ а-ро сав - ту на-во -

141

- лар пар-да-син кок - ди ке-ча. Боғ а-ро сав - ту на во -

149
 - лар пар-да-син коқ - ди ке - ча. О - на ер - га

156
 бер-ди пар - доз, куй-чи дил - га бай - ту роз,

163
 О - на ер - га бер-ди пар - доз, куй-чи дил - га бай - ту роз,

169
 Ах-ли шо - ир о - ла - ми - да бир ча-кин чак

176
 ди ке - ча. Ах-ли шо - ир о - ла ми - да

183
 бир ча-кин чак - ди ке - ча. О... О...

192
 О... О...

202
 О... О...